

**Κοινοτικά Ιστορικά Αρχεία
και
Άυλη πολιτιστική Κληρονομιά
στην
Εποχή της Ψηφιοποίησης**

<https://arxeiontaxis.gr/>

ΤΟ ΕΡΓΟ

- ▶ «(Α)ΟΡΑΤΗ: Η άυλη πολιτιστική κληρονομιά του Ζαγορίου μέσα από τα ιστορικά αρχεία των κοινοτήτων και καλές πρακτικές για την εμπέδωση μιας σύγχρονης οικολογικής κουλτούρας» που χρηματοδοτήθηκε από το ΥΠ.ΠΟ.Α το 2022

Η ΑΦΕΤΗΡΙΑ

- ▶ **2017-2018:** Εντοπισμός του ανενεργού ιστορικού αρχείου της Κοινότητας Αρίστης Ζαγορίου στο χώρο αποθήκευσης των ψησταριών για το πανηγύρι του χωριού από τα μέλη του τοπικού Συλλόγου.
- ▶ **2018-2019:** Ο Σύλλογος Νέων Αρίστης σε συνεργασία με το Ίδρυμα Ιωάννου Σαραλή διασώζουν και αποθηκεύουν το Ιστορικό Αρχείο σε χώρο που παραχώρησε ο Δήμος Ζαγορίου στο κτίριο του Δημοτικού Σχολείου

ΓΕΦΥΡΕΣ -I-

- ▶ Το Καλοκαίρι του 2021 στο πλαίσιο των εκδηλώσεων του Φεστιβάλ της Βωβούσας, **μέλη του Συλλόγου Νέων Αρίστης και μέλη της Αρχείων Τάξις** έρχονται σε επαφή και συντονίζουν τη δράση τους για την καταγραφή, ταξινόμηση και αξιοποίηση του Ιστορικού Αρχείου Αρίστης.

Διάσωση | Ιστορικού Αρχείου
Καταγραφή | Κοινότητας
Ταξινόμηση | Αρίστης Ζαγορίου

Αναφορά Εργασιών Α' Φάσης

ΔΙΑΡΚΗΣ ΕΚΘΕΣΙΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

ΔΙΠΛΩΜΑ

Κοινότητα Αρίστης
Χρονιάς Μικράς
Λατίνας Αρίστης

Τοῦτον εἰς τὴν ἡμετέραν

Ο ΠΡΟΞΑΡΧΟΣ

Ο ΔΙΕΥΡΥΝΤΗΣ

Επιμέλεια κειμένων:
Γιώργος Γάσιος
Φαίδων Μουδούπουλος-Αθανασίου

Γραφείων
α.ι.ς

ISBN:

ΜΑΡΤΙΟΣ 2022: Σωστική Καταγραφή του
Ιστορικού Αρχείου Κοινότητας Αρίστης

ΓΕΦΥΡΕΣ –II-

Κοινοτικά Ιστορικά Αρχεία

- ▶ Τεκμήρια σε γραπτό λόγο
- ▶ Ανενεργό αρχειακό υλικό της τοπικής αυτοδιοίκησης που συνήθως εντοπίζεται σε πόλεις και χωριά που λειτούργησαν ως έδρες δήμων και κοινοτήτων από την ίδρυση του ελληνικού κράτους, 1830 έως σήμερα

Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά

- ▶ Προφορικές παραδόσεις, έθιμα, γνώσεις, δραστηριότητες του παραδοσιακού, λαϊκού και λόγιου πολιτισμού.
- ▶ **Ιερά Δάση της Κόνιτσας και του Ζαγορίου**
- ▶ **Μετακινούμενη Κτηνοτροφία**
- ▶ **Τεχνική Ξερολιθιάς**

«(Α)ΟΡΑΤΗ: Η άυλη πολιτιστική κληρονομιά του Ζαγορίου μέσα από τα ιστορικά αρχεία των κοινοτήτων

ΣΚΟΠΟΣ

- ▶ Να αποτυπώσουμε με ολιστικό τρόπο τους διαχρονικούς και ιστορικούς αρμούς συνοχής της Κοινότητας Αρίστης Ζαγορίου.

ΜΕΘΟΔΟΣ

- ▶ Να εντοπίσουμε τα ίχνη των στοιχείων της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς μέσα από τα γραπτά ιστορικά τεκμήρια της τοπικής αυτοδιοίκησης

ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ

- ▶ Εργασία για την ταξινόμηση του αρχειακού υλικού.
- ▶ Μελέτη των τεκμηρίων και εντοπισμός εκείνων που αφορούν την άυλη πολιτισμική κληρονομιά.
- ▶ Ψηφιοποίηση σειρών, όπως τα Πρακτικά του Κοινοτικού Συμβουλίου όπου εντοπίστηκαν οι αναφορές για την άυλη πολιτιστική κληρονομιά του Ζαγορίου.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

- ▶ Ταξινομημένο Ιστορικό Αρχείο Αρίστης
- ▶ Κατάλογος με 1.170 υποθέσεις από το ιστορικό αρχείο κοινότητας Αρίστης που σχετίζονται άμεσα ή έμμεσα με την Άυλη Πολιτιστική κληρονομιά του Ζαγορίου. Το επόμενο διάστημα προσβάσιμη στην ιστοσελίδα του Ιδρύματος Σαραλή, <https://shorturl.at/goDJT>
- ▶ Δημοσίευση της ψηφιακής βιβλιογραφίας για την Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά του Ζαγορίου στην ιστοσελίδα του Ιδρύματος Σαραλή, <https://shorturl.at/cjCFJ>
- ▶ Δράσεις Πολιτισμού στην Αρίστη, Καλοκαίρι 2022
- ▶ Θερινό Σχολείο στην Αρίστη, Καλοκαίρι 2023.

ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΑΡΧΕΙΟΝ "ΜΝΗΜΗ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΚΟΥΒΗ"

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ: ΦΑΙΔΩΝ ΜΟΥΔΟΠΟΥΛΟΣ

24 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 18.30
ΣΤΗΝ ΑΥΛΗ ΤΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΙΩΑΝΝΗ ΣΑΡΑΛΗ
ΣΤΟΝ ΑΙ ΘΑΝΑΣΗ

ΒΙΒΛΙΟ- ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Εν Αρχειοθήκη...

ΜΙΑ ΟΡΕΙΝΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΕ ΠΑΡΕΛΘΟΝ ΚΑΙ ΜΕΛΛΟΝ

Χρήστος Ζαμπακόλας

25 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 18.30
ΣΤΗΝ ΑΥΛΗ ΤΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΣΑΡΑΛΗ

ΗΜΕΡΙΔΑ ΑΡΧΕΙΟΥ

[Α] ΟΡΑΤΗ

Η ΑΥΛΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ
ΤΟΥ ΖΑΓΟΡΙΟΥ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΑ ΑΡΧΕΙΑ
ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Γιώργος Γάβιλας

ΜΕΛΟΣ ΔΕΛΤΑ ΤΟΠΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥΝΤΩΣ

27 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 18.30
ΣΤΟ ΑΛΟΝΙ ΤΟΥ ΑΙ ΘΑΝΑΣΗ

28 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 11.00
ΣΤΟΝ ΠΛΑΤΑΝΟ ΤΟΥ ΑΙ ΤΑΞΙΑΡΧΗ

ΚΟΚΟΙΚΟ
ΤΣΙΡΚΟ
ΔΑΣΟΥΣ
ΓΝΩΡΙΜΙΑ ΜΕ ΤΑ
ΔΕΝΤΡΑ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ ΜΑΣ

Εκδηλώσεις
για τους μικρούς
(& μεγαλύτερους)
ΦΙΛΟΥΣ ΤΗΣ
ΑΡΙΣΤΗΣ

ΜΕ ΤΗΝ ΧΟΡΗΓΙΑ & ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΙΓΙΔΑ
ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

05 ΙΟΥΛΙΟΥ // Ιδρυμα Ιωάννου Σαραλή

Ομιλία: Επιστρέφοντας στις “Επιστροφές” // 19:00

Ξερολιθιά, μνήμη και Ζαγορίσιος πολιτισμός σε ένα συμμετοχικό εργαστήριο πέτρινης δόμησης στην Αρίστη

Φαίδων Μουδόπουλος-Αθανασίου // Μεταδιδακτορικός Ερευνητής, Καταλανικό Ινστιτούτο Κλασικής Αρχαιολογίας

06 ΙΟΥΛΙΟΥ // Ιδρυμα Ιωάννου Σαραλή

Ομιλία: Από το τυπογραφείο στους τοίχους της εκκλησίας // 19:00

Μια αρχιτεκτονική μικροϊστορία από το Θεσσαλικό κάμπο

Νίκος Μαγουλιώτης // Μεταδιδακτορικός Ερευνητής, ETH Zurich

07 ΙΟΥΛΙΟΥ // Ιδρυμα Ιωάννου Σαραλή

Ομιλία: Τα δάση στο πολιτιστικό τοπίο του Ζαγορίου // 18:30

Ρήγας Τσιακίρης // Δρ. Δασολογίας, Δασαρχείο Ιωαννίνων

Περίπατος στα ιερά και αιωνόβια δέντρα της Αρίστης // 19:30

Καλλιόπη Στάρα // Δρ. Πολιτισμικής Οικολογίας, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

08 ΙΟΥΛΙΟΥ // Ιδρυμα Ιωάννου Σαραλή

09 ΙΟΥΛΙΟΥ // Ιδρυμα Ιωάννου Σαραλή

Συζήτηση: Γνωρίζοντας το ημερολόγιο του Αχιλλέα Σαραλή (1880-1922). // 19:00

Ιστορικές και αφηγηματικές προσεγγίσεις

Γιώργος Γάσιος // Δρ. Ιστορίας, Ινστιτούτο Μεσογειακών Σπουδών
Γιώργος Κριθάρας // Ηθοποιός - Δραματουργός

11 ΙΟΥΛΙΟΥ // Κτίριο Πολιτιστικού Συλλόγου Ασπραγγέλων

Ομιλία: Οι Ασπράγγελοι από τις φλόγες στην ανασυγκρότηση της μνήμης // 19:00

Αρχεία και υλικά κατάλοιπα

Χρήστος Ζαμπακόλας // Επίκουρος Καθηγητής Αρχειονομίας, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής

13 ΙΟΥΛΙΟΥ // Ιδρυμα Ιωάννου Σαραλή

Ομιλία: Ήταν γεωργοί ή κτηνοτρόφοι στο προϊστορικό Δυτικό Ζαγόρι; // 19:00

Από το παρόν στο παρελθόν

Paul Halstead // Ομότιμος Καθηγητής Αρχαιολογίας, Πανεπιστήμιο του Σέφιλντ

ΟΛΙΣΤΙΚΟΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ

Συνεργασία, Δήμου, Τοπικών Συλλόγων και
Επιστημονικών Φορέων

Διάσωση Πολιτιστικής Κληρονομιάς, Υλικής και Άυλης
Υλική και Ψηφιακή Υποδομή

Παραγωγή εργαλείων για εκπαιδευτικούς και
ερευνητικούς σκοπούς

Δυνατότητα αξιοποίησης τεκμηρίων του παρελθόντος
για ήπιες βιώσιμες μορφές τουρισμού ή για
κατοχύρωση προϊόντων

Αξιοποίηση εμπειρίας του παρελθόντος για την
αντιμετώπιση σύγχρονων ζητημάτων

ΨΗΦΙΟΠΟΙΗΣΗ – ΝΕΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ

